

L1935. 3. 199

MARWNAD,

ER

COFFADWRIAETH

AM Y PARCHEDIG

ZECHARIAS THOMAS,

GWEINIDOG YR EFENGYL

YN

ABERDUAR

A'R

Canghenau Perthynol.

Dywedir iddo bregethu'r Efengyl dros 60 mlynedd, a bu yn gweinyddu yr Ordinhadau saith neu wyth a deugain o flynyddau.—Yr hwn a ymadawodd 16 o Ionawr, yn y flwyddyn 1816, yn y 89 flwyddyn o'i oedran.

GAN

DAVID SAUNDERS.

D. DAVIES,

Ei Gyd-weinidog, a bregethodd yn ei Angladd oddi ar

Heb. xiii. 7.

“Meddyliweli am eich blaenoriaid, &c.”

BIRD, ARGRAPHYDD, CAERDYDD.

LW 4576

REGS 316467

M A R W N A D, &c.

- 1 **C**ES newydd wnaeth i'm wylo (chwi ellwch goelio'i gyd)
Mae'n digwydd mai 'Nhrédegar yr o'wn i ar hyn o bryd,
Sef pentref yn sir Fynwy (gwyr llawer am y lle)
Cwrdd Misol o'em ni'n gadw, ac amryw 'nghyd âg e'.
- 2 Fod ZECHARIAS TOMOS, fu'n dangos i mi, do,
'Nawr wedi myned ymaith, er trefnu llawer tro;
Fy nhad, fy nhad, a cherbyd i Israel hefyd oedd,
Ac hefyd ei farchogion yn gyson iawn ar g'oedd.
- 3 Ei blant rhinweddol mwynion gollasant dirion dad,
A cholled sy'n gyffredin hyd 'n od ar led y wlad;
Ond, Och! yr Eglwys wiwglod a ga'dd y dyrnod dwys,
O'i weled ef yn gorwedd mor griedd dan ei grwys.
- 4 Ei rodiad oedd anrhydedd, mawr rhyfedd a mawrhad,
I'r hyn oedd yn broffesu o grefydd Duw ei Dad;
Ei gamrau'n union gym'rodd, dilynodd â dwy law,
A hyn gym'rodd arno'n ddilys, nes myn'd yn drefnus draw.
- 5 O beed i'n nerthu ninnau 'r un Duw a'i nerthodd ef,
Nes myned yn suddugol o'r byd 'r ym 'nawr i'r uel;
Ac yho fyth i ganu 'n un yn y teulu teg,
A diddan, mewn dedwyddwch, hyfrydwch yn ddisfreg.
- 6 O ZECHARIAS TOMOS, bu'n aros yma'n hir,
Dros lawer o flynyddoedd pregethodd ef y gwir;
O'r diwedd ymadawodd, mewn nesfedd mae e' nawr,
O ran ei enaid (coeliwch) a'i gorph yn llwch y llawr.
- 7 Bu yn y weinidogaeth yn helaeth iawn o hyd,
Dros drigain o flynyddoedd, trwy amryw barthau'r byd;
Llafuriodd â llawn fwriad, o gariad yn y gwaith,
Nes iddo'n hollol felly ddibennu'r dydd a'r daith.
- 8 Bu i mi'n ddi, mi d'wedaf, o'r mwynaf ar y ma's,
Ef un o'r rhai oedd gryfion yn athrawiaethau gras;
A mynych mewn amynedd, yn rhyfedd iawn y rhodd
I mi gynghorion auraid, dirgelaidd ac ar go'dd.
- 9 Diysgog iawn a helaeth yn yr athrawiaeth rad,
Ac i lefarwyr ifaingc bob pryd yn dirion dad;
Arweiniwr, cyfarwyddwr, hyfforddwr i'w goffhau,
O'i gollu, gwna'i gyfeillion lais cwynion, dan lesghau.
- 10 Cyhoeddai'r iechydwrriaeth yn helaeth iawn o hyd,
I bawb a gredai'n Iesu, 'r hwn fydd yn barnu'r byd;
Ond am yr anghredinwyr, a'r gwawdwyr drwg eu gwedd,
Cyhoeddai'n hŷ na welent wir fywyd hir a heidd.

- 11 Sefydlog a diysgog iawn oedd yr enwog wr,
 Duw oedd ei Gyfarwyddwr, Duw oedd ei Dŷ a'i Dwr;
 Duw oedd yn bob peth iddo, ac ynddo, dyna'r gwir,
 Ac hefyd bob peth drosto i'w ddwyn yn deg i dir.
- 12 Cwrdd Cwarter a Chymanfa, lle byddai wyla'i wedd,
 Un didwyll yn dywedyd am Dŵ'sog hyfryd hedd;
 Nis ceir ef yn y rheuhy, mae hynny, felly'n fawr
 Alarnad, i flinderog a llwythog ar y llawr.
- 13 Mae adsain ei bregethau'n fy nghlustiau'n awr ynghlo,
 Ni pheidiaf, hyd fy marw, mo'u cadw hwy mewa co';
 Mawrygu Person IESU, pregethu felly fu,
 Rhoi alwad i ni ddwad i drefniad Ceidwad cu.
- 14 Athrawiaeth gras oedd hynod o barod yn ei ben,
 Hi wreiddiodd yn ei galon i ni, fe'i ca'dd o neu;
 Rhoi laeth i'r gwan aflawen o fronau'r dresen fry,
 Bwyd cryf i'r rhai cadarnaf a dewraf yn ei dŷ.
- 15 Yn Eglwys ABERDUAR yn awr mae trydar trwm,
 Ar ol ei fyned adref, fe fydd y lle'n fwy llwm;
 Ond hyn sydd i'w ddywedyd, mai'r Duw fu gyd âg e,
 Sy'n abl codi etto rai lwyddo yn ei le.
- 16 Cyn iddo fe gyfodi, ei DDUW oedd gyd â'r gwaith,
 Ar ol ei fyned ymaith, (clywech chwî) ni pheidia' chwaith,
 Mae gantho fe gynhauaf, o'r mwyaf ar y ma's,
 Rhaid iddo fe gael gweithwyr i daenu 'Fengyl gras.
- 17 Gwnaiff Arglwydd y cynhauaf roi gweithwyr at ei waith,
 Daw gweindogion ddigon, er bod ei faes yn faith;
 Fe lenwir etto'r hylchau, rhaid cau adwyau Duw,
 Ni feth ef eisiau gweithwyr, tra fyddo dyn yn fyw.
- 18 Yr Arglwydd Dduw a'i rhododd, ac a'i cymmerodd ef,
 A bendigedig ydyw ffyrdd union ffyrdd y nef;
 Da iawn y gwnaeth ef bob peth, fe ddwedir hyn ryw ddydd,
 Gan rai sy' heb ddeall etto, 'nol d'od o'u rhwymau'n rhydd.
- 19 Trwy'r oesoedd fe ofalodd yn rhyw fodd am eu rhoi,
 Rhai sydd yn dyfod beunydd, ac eraill ffwrdd yn ffoi;
 Pan gaffom ninnau'n gosod mewn beddrod 'nawr sy'n bod,
 Bydd eraill gan yr Arglwydd, da dedwydd, wedi d'od.
- 20 Wel ymgysura SION, a chymmer galon gwr,
 Can's Arglwydd mawr y lluoedd a saif o'th blaidd yn siwr;
 Ti ferch pendefig hawddgar, a gwiw-gar iawn ei gwedd,
 O'r ilweh ar frys ymysgwyd, arlwywyd i ti'r wledd.
- 21 Ei gorph a'i enaid yma fu'n ddiwyd yn ei ddydd,
 Ei gorph a'i enaid yna'n ddi-wân gânt rodio'n rhydd.

- Heb fyth ymadael wedi'n, na gelyn yno i'w gwrrdd,
Byth wedi gwisgo trallod a plechod hefyd ffwrdd.
- 22 Efe sydd wedi myned trwy anghoeddi loes yn lân,
Fe brofodd ef o'r diwedd y blinder hwn o'm bla'n ;
Mae'i Dduw e'n fyw i sinneu, nac ammeu f' enaid g wau.
Fe'lh gymmer i ogoniant a mwyntiant yu y man.
- 23 Mae gobaith am ogoniant a llwyddiant uwch y llawr,
Yn rhoi llawenydd beunydd, o newydd yma'n awr,
Wrth ddiodde' gorthrymderau, myn gorfoleddu le,
Gan hynny pwy all draethu, pa beth i ni fydd ne' ?
- 24 Duw'n bob peth i ni wedi'n, heb 'mofyn un peth mwy ;
A phawb yn iach ei fywyd, heb glefyd ac heb glwy ;
Pryd hyn cyrhaeddir digon, heb ofon yn y byd,
Fyth fyth fel y pregethir, na feddir hwn o hyd.
- 25 Dihangfa lân ar bechod, a phob rhyw sorod sydd,
Ni a ganwn 'nawr mewn rhyfel, yn dawel am y dydd ;
Nos anghoeddi yu dywyll, y ganwyll sydd i'w gael,
I ddangos bryniau gwynfyd, a bywyd hyfryd hael.
- 26 Mae IESU'n briod fyddlon, i'r afon fe ddaw'n rhwydd,
Daw i ni gysur hynod o'i ganfod yn ein gwydd ;
Na wangaibuwchi, frodyr, mae'n gywir i mi gyd,
Fe'n dwg i wlad gorfoledd, i feddu heddi o hyd.
- 27 A Davras bardd o Hallfordd, y per ladmerydd mwyn,
Mae yntef wedi'n gadael, y gân a drodd yn gwyn ;
A'i gwyno ef yn ganu, a gorfoleddu'n lân,
Lle'r oedd ei serch a'i drysor, mae'n wir ddible o'r bla'n.
- 28 Daw im' newyddion trymion, a blinion yu y bla'n,
Tra fyddwyf ar y ddaear, y galar faedda gân ;
Mae'r cwyno'n fwy na'r canu, mae felly arnaf fi,
Clywch, frodyr gwyeh hyfrydwedd, ai iach o wedd y'ch
chwi?
- 29 Pan gaffom fry gyfarfod, o hynod fydd yr hwyl,
Cyd-foli a chyd-wleda, byth mwy gyd-gadw gwyl ;
Ffarwel i bob rhyw benyd, y gofid a phob gwae,
Pan gaffom weled IESU'n ddymunol fel y mae.
- 30 O Dduw byddhoedd Israel, yn rhodd bydd di o'm rhan,
Tra fyddwyf yn yr anial, o cynnal f' enaid gwan ;
A gwna fi'n addfed-ryw bryd, i'r byd tu draw i'r bedd,
Gael etifeddu bywyd, a gwynfyd, hyfryd heddi.